

Mindentudás Egyeteme

Szeptemberben Szegeden is elindul a Mindentudás Egyeteme, amelyen a szegedi egyetem karainak tudósai, kutatói tartanak előadásokat. Ide várják a városi polgárokat, a középiskolásokat és a hallgatókat is. Aki élőben nem láthatja, megnézheti tévéen és interneten is az elhangzottakat.

Szegeden is megrendezik ebben a szemeszterben a Mindentudás Egyeteme helyi változatát. A szeptember 28-ától induló előadásokon a legjobb szegedi tudósok, kutatók mutatják be szakterületük egy-egy érdekes vagy fontos szeletét. Mint Rácz Béla, a Szegedi Tudományegyetem stratégiai rektorhelyettese elmondta, a fővárosi előadássorozat sikere – amely a tudományos kutatás presztízsét jelentősen növelte – tette indokolttá a szegedi Mindentudás Egyetemének elindítását. A helyi tudományos potenciál bemutatásának célja másfelől az, hogy az érdeklődő középiskolásokat megnyerjék az SZTE jövőendő hallgatóinak.

Az előadások nyilvánosak: a város polgárait ugyanúgy várják, mint a hallgatókat, akik a későbbiekben egyetemi kurzusként is elfogadtathatják az előadássorozatot. Féléves „tesztidőszakkal” szeretnék felmérni az igényeket: milyen jellegű előadások iránt érdeklődnek elsősorban a fiatalok. A változatosságot garantálja, hogy a szorgalmi időszakban tervezett tizenkét előadáson más-más kar oktatója beszél saját tudományos területének különféle témáiról. A háromnegyed órás előadások után a jelenlévő érdeklődők kérdéseket is feltehetnek majd az elhangzott témával kapcsolatban. Aki mégsem tud részt venni a tanulmányi és információs központban minden hét közepén, kora este megtartott előadásokon, egy későbbi időpontban megnézheti azok szerkesztett változatát a Szegedi Városi Televízióban. Az előadások az internetről ingyenesen is letölthetők lesznek. Elsőként – a fizika nemzetközi évéhez kapcsolódóan – Szabó Gábor fizikusprofesszor előadását hallgathatják meg Az egyiptomi kagylóktól a kvantummechanikáig – a fizikai gondolkodás fejlődése címmel.

T. R.

Korszerűsödnek a kollégiumok

Lassú, de folyamatos felújítás eredményeként szülelnek újjá a Szegedi Tudományegyetem kollégiumai. A szegedi egyetemisták és főiskolások 15 szálláshelyére az intézmény központi keretéből idén 100 millió forintot költöttek. Ezt kiegészíti a kari és a pályázati támogatás.

A Szegedi Tudományegyetem idén körülbelül 100 millió forintot használt föl 15 diákszállásának felújítására, korszerűsítésére – tudtuk meg *Badó Attilától*. A hallgatói és közkapcsolati rektorhelyettes szerint bevált az a két éve alkalmazott módszer, mely szerint a lakhatási támogatás maradványából összegyűlt pénzt a kollégiumi életkörülmények javítására költik. Így az öt úgynevezett karközi (vagyis több egység hallgatóit is fogadó) diákszállások felújítása is tervszerűbb lehet. A másik tíz, úgynevezett kari kollégium továbbra is számíthat közvetlen fenn tartó intézményi egysége pénzügyi segítségére is. Ugyanakkor a felújításra-korszerűsítésre költhető összeg esetenként kiegészül pályázaton elnyert támogatással is.

Leglátványosabb változásnak a Károlyi-kollégiumbeli ablakcserét nevezte *Almási Tibor*, a karközi kollégiumi tanács elnöke. Ez a munka szeptemberben folytatódik, a hat kar hallgatóit fogadó épület akadálymentesítésével válik teljessé. A linóleum és a mozaikpadló cseréje, a zuhanyzófülkék felújítása több diákszállás lakóinak komfortérzetét növeli. A szellőztetők korszerűsítése például a Móra és a Hermann, a

tetőszigetelés az Öthalmi diáklakások állagát javítja. Egyetemi szinten különösen jónak minősíti Almási Tibor a karközi diákszállások felszereltségét. Példaként az internetes ellátottságot, az épületek zömében megtalálható zeneszobát, videotárat, konditermet említette. Véleménye szerint a volt JATE kollégiumai őrzik azt a szellemet, mely szerint otthont, és nem csak szállást nyújtanak a hallgatóknak. Felelős gazdálkodással, kis személyzettel működnek ezek az intézmények, ahol a diákok azzal is megbecsülik a felújításra-korszerűsítésre tett erőfeszítéseket, hogy ügyelnek a rendre, szándékosan nem rongálják a felszerelést.

A tíz kari kollégium közül például az orvostanhallgatók által lakott Apáthy és Jancsó újjászületett. Az utóbbiban kicserélték az elektromos hálózatot, festettek és mázoltak, a felújítás az alagsorral folytatódik – sorolta a rektorhelyettes. A gyógyszerészek kollégiumában új vendégszobákat alakítottak ki. A tanárképzősöke pedig az akadálymentesítéssel is korszerűsödik. A mezőgazdászok vásárhelyi kollégiumának komfortfokozata jelentősen javult. Az egészségügyi főiskolások Béke utcai szállása pedig két év munkája nyomán szépült meg. A Madzsar József Kollégiumban kicserélték az ablakokat, az elektromos hálózatot. Az ilyen jelentős korszerűsítéstől az energiaköltségek csökkenését is várja az SZTE vezetése. A rektorhelyettes azt reméli, hogy egyre nő az az összeg, amit egy-egy évben a kollégiumok korszerűsítésére költhetnek.

Ú. I.

CSIRIK JÁNOS IRÁNYÍTTJA A TERMÉSZETTUDOMÁNYI KART

Jövő szeptembertől indulnak az újfajta szakok

Bár országosan továbbra is csökken az érdeklődés a természettudományok iránt, a szegedi TTK-n ennek ellenére a tavalyinál mintegy ötvennel több elsőéves hallgató kezdte meg tanulmányait szeptemberben – nyugtázta elégedetten Csirik János, aki júliustól irányítja a kart. Az intézményben jelenleg készülnek a bolognai folyamatnak megfelelő többlelpcsős képzések bevezetésére. A másik jelentős változást jövőre az újszegedi biológiai épület átadása jelenti a kar életében.

Júliustól Csirik János irányítja a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi Karát. Az 59 éves professzornak az 1990-es évek eleje óta előbb rektorhelyettesként, a JATE rektoraként, majd felsőoktatási helyettes államtitkárként alkalma volt vezetői tapasztalatokra szert tenni. Tanszéket is irányít, ő áll a Számítógépes Algoritmusok és Mesterséges Intelligencia Tanszék élén.

Három évre szóló dékáni megbízatása elején az oktatás későbbi rendszerét alapvetően meghatározó átalakítást kell irányítania: a karnak is csatlakoznia kell a bolognai folyamathoz. Vagyis a szakok tantervét úgy kell újonnan kialakítani, hogy a hallgatók három és öt év után is diplomát szerezhessenek, amelyek egyúttal összevethetők más európai egyetemeken kiadott oklevelekkel.

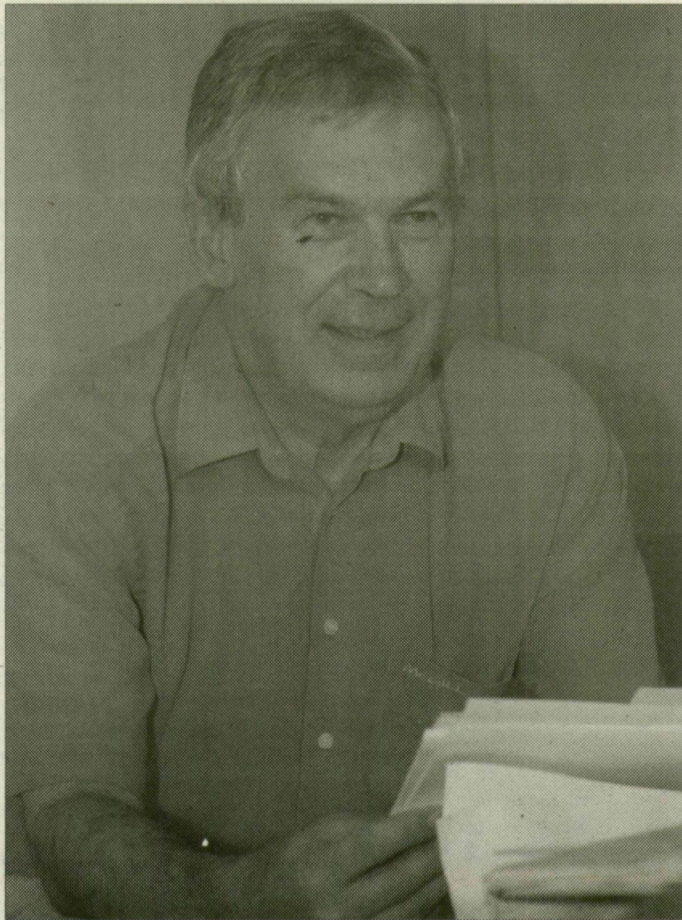
– Minden hagyományos szakon – ez nyolc-tízféle képzést jelent – megkaptuk a szakindítási engedélyt – mondta Csirik János. Az újfajta képzések elindítása mellett a dékán szerint legalább olyan fontos az is, hogy a középiskolások megfelelő tájékoztatást kapjanak ezekről.

A diákok érdeklődése az utóbbi években egyre inkább csökken a természettudományok iránt. Ennek ellenére a szegedi TTK-n szeptemberben mintegy ötvennel több hallgató kezdte meg tanulmányait,

mint tavaly. Számottevő túljelentkezés azonban csupán négy területen, biológiából, földrajzból, környezetvédelemből és informatikából volt.

– A most és a jövőben az egyetemre belépő diákoknak a gyakorlatban jobban felhasználható ismeretekkel kell rendelkezniük – véli a dékán. A bolognai folyamatra épülő képzési terv a gyakorlati oktatás súlyának növekedését vetíti előre. Ezenkívül a hallgatók idegen nyelvi ismereteit is erősíteni kell a professzor szerint. A hallgatói létszámot tekintve egyébként a TTK a szegedi egyetem karai közül az egyik legnagyobb, közel annyi diák tanul itt, mint a bölcsészkaron. Az elmúlt három évben az elsőévesek létszáma folyamatosan nőtt, az oktatóké viszont csökkent. Éppen ezért a fiatalok arra kényszerülnek, hogy mind több feladatot saját maguk végezzenek el, ami a dékán szerint önmagában nem probléma – hiszen növeli az önállóságukat –, arra azonban vigyázni kell, hogy a diákok tudásszintje emiatt ne csökkenjen.

– Egyértelmű célunk, hogy a diploma értéke megmaradjon – hangsúlyozta Csirik János, aki felidézte saját egyetemi diákéveit, amikor kilencen jártak egy évfolyamra, szemben a mai négyszáz fős létszámmal. A diákok önálló munkáját segíti a tanulmányi és információs központ is, amelyet a dékán szerint megfelelően ki kell használni,

Csirik János: Egyértelmű célunk, hogy a diploma értéke megmaradjon

FOTÓ: KARNOK CSABA

hiszen az intézmény nemcsak az országban, de Európában is az egyik legmodernebb könyvtárnak számít. A növekvő hallgatói létszám pedig még egy fontos problémát vet fel: az egyetem vonzerejének megtartásához javítani kell a kollégiumi ellátottságot, hogy az ide jelentkezők közül minél többen költözhessekn olcsó, de jó minőségű szálláshelyre.

A TTK infrastruktúrája nem bővült az elmúlt időszakban, a dékán szerint ma is helyhiánnyal küzdenek. Ezen a helyzeten javít majd a biológiai épület jövő szeptemberig tervezett átadása Újszegeden. Az építővel napokon belül aláírják a szerződést az 1,3 milliárd fo-

rintos beruházásról. Ide költöznek majd a biológus tanszékek, amivel lényegesen javulnak az oktatás feltételei.

Az oktatáson túl a karon folyó kutatásról is rövid áttekintést adott Csirik János, kiemelve a TTK-s oktatók aktív részvételét a különböző – 1-2 milliárd, illetve több száz millió forintos bevételt eredményező – pályázatokon.

– A kar elégedett lehet ezzel a teljesítménnyel. Mivel az állami költségvetésből nem fog sokkal több pénz jutni a felsőoktatásra, ezért tovább kell növelni a kutatásokból származó bevételeink arányát – mondta a TTK dékánja.

HEGEDŰS SZABOLCS

TÖBB SZÁZ MILLIÓT NYERT AZ ÁOK SEBÉSZETI INTÉZETE

Virtuális műtő és fantombeteg

Nagy jelentőségű, két nyertes pályázattal járul hozzá az SZTE ÁOK Sebészeti Műtétani Intézete ahhoz, hogy az általános, illetve szakorvosjelöltek a lehető legtöbb gyakorlatot szerezzék meg, még mielőtt „élesben” megkezdzenék hivatásukat.

Régebben egyszerű volt a sebészettel kapcsolatos gyakorlati ismeretek elsajátítása: a végzett orvostanhallgatók – a rezidensek, s a sebész szakorvosjelöltek – konkrét beavatkozások kapcsán, a műtőben lehették el a szakmai fogásokat. Ma – mikor a technika fejlődése eredményeként hatalmas metszések helyett sokszor csupán apró nyílásokat kell vágni a betegre, és ezeken keresztül jutnak be a testbe a különböző eszközök, például mikroszkóp, kamera – a műtét folyamatát csak képer-

nyőkön keresztül kísérhetik figyelemmel a leendő orvosok. Ez alapján azonban nagyon nehéz elsajátítani a műteni tudást. Ezen a helyzeten segít az a nyertes európai uniós pályázat, amit a Humán Erőforrás Operatív Program (HEFOP) részeként hirdetett meg az Oktatási Minisztérium, s melyet a szegedi, a pécsi és a debreceni orvoskar sebészeti műtétani intézetei nyertek *dr. Boros Mihály* tanszékvezető egyetemi tanár vezetésével. A három intézmény mint konzorcium nyerte meg a sebészeti gyakorlati alap- és szakképzési rendszer fejlesztését szolgáló pályázatot. A több mint 222 millió forint kétharmada a szegedi intézetet illeti. A frissen az egyetem padosaiból kikerült orvosjelöltek virtuális műtőben sajátítják el a modern technika által lehetővé tett, újfajta műtői beavatkozásokat. Október végén már indul is az első, ilyen kurzus.

A másik pályázat – a Regionális Oktatási Program (ROP) keretében – a gyakorlati képzést és készségfejlesztést segíti elő; a hatvanmillió forintos összeget a sebészeti műtétani intézet nyerte. Segítségével a hallgatók még a diploma megszerzése előtt megtanulnak technikákat számítógépes szimulációs rendszerek, illetve oktatómodell segítségével. A sebészi varrás, kötözés mikéntjét éppúgy elsajátíthatják, mint például a légszömetszést, vagy akár az injekciózást. Mindezt élethű környezetben – ám betegek nélkül. Betegeket csak akkor láthatnak el a hallgatók, amikor a „betegmodelleken”, „fantombetegeken” már begyakorolták a szükséges műveleteket. Az intézet Magyarországon első a betegek nélküli gyakorlati képzés bevezetésében – és Közép-Kelet-Európában is az elsők között van.

F. CS.